

8 In Actie!

Benodigheden en voorbereiding

- ☐ JWC-map (per leerling)
 - ☐ Bijlage 1 Leerkrachtinformatie
 - ☐ Werkblad onderzoekend leren terugblik (per leerling)
 - ☐ Werkblad 5 (per groep)
 - ☐ Devices (bijv. Chromebook, tablet, laptop, minimaal één per groepje)
 - ☐ Algemeen: materiaal dat de leerlingen kunnen gebruiken om hun actie inzichtelijk te maken. Denk aan: dikke viltstiften, kleurstiften, verf, gekleurde papieren om iets uit te knippen, lijmstiften, plakband, kleurpotloden, etc.
 - ☐ Boeken over actievoeren (optioneel) (zie lees- en kijktips bij deze module)
- Lees bijlage 1 goed door om de leerlingen inhoudelijk te kunnen begeleiden.
 - Deze les duurt 90 minuten, maar is ook op te delen in twee korte lessen: Deel 1 t/m leerlingactiviteit 2, deel 2 vanaf leerlingactiviteit 3.

Taalinstructie

Denkstappen

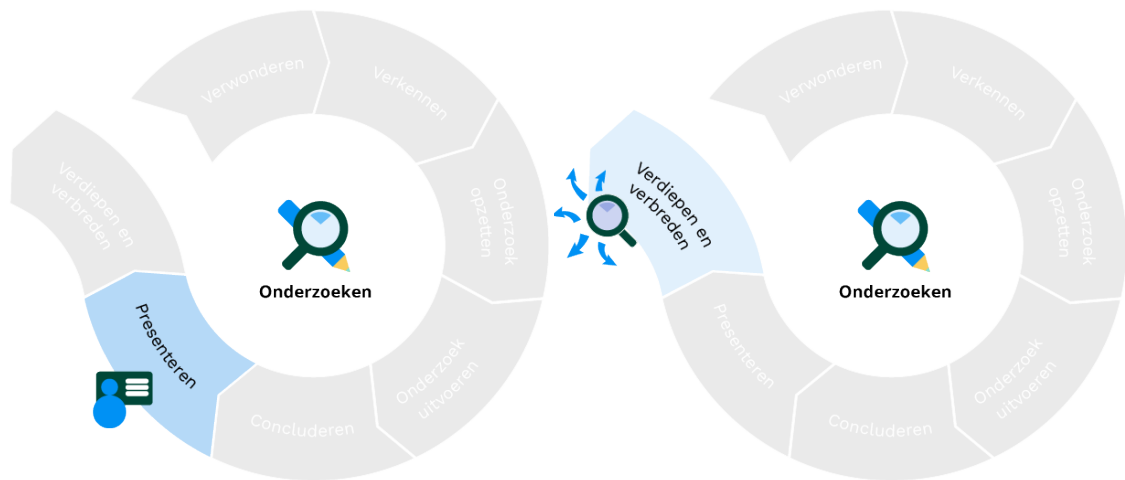
1. Wij voeren actie voor.....
2. Wij vinden (doel van actie) belangrijk **omdat**.....
3.(doel van de actie) is **om ervoor te zorgen dat**.....(uitleg reduce, reuse, recycle).
4. We voeren actie **door**.....(vorm van actie/uitvoering).

Fase OOL: Presenteren, verdiepen, verbreden

De leerlingen kiezen een van de drie onderwerpen uit waarvoor ze een actie willen bedenken. Ze bedenken voor welke duurzame oplossing ze actie willen voeren en welke vorm de actie heeft (hoe de actie wordt uitgevoerd). Ze maken een presentatie voor de rest van de klas. Bij het bedenken van de actie maken ze gebruik van het blad IN ACTIE. Dit blad hebben ze de afgelopen periode gevuld met ideeën. Bij de actie moet duidelijk worden op welk niveau van duurzaamheid de actie zich richt: reduce, reuse of recycle. De leerdoelen voor de leerlingen zijn:

- Ik kan samen met andere een actie opzetten voor een duurzame oplossing.
- Ik kan samen met anderen laten zien waarvoor we actie voeren.
- Ik kan de actie koppelen aan de niveaus van duurzaamheid (reduce, reuse en recycle).
- Ik kan keuzes over het onderzoek verantwoorden.
- Ik kan vragen stellen over de onderzoeksuitkomst die tot een vervolgonderzoek kunnen leiden, en/of relaties naar andere contexten leggen.

Inhoud les

Per dia wordt toegelicht wat je als leerkracht kunt vertellen, wat de leerlingen doen en eventueel extra achtergrondinformatie.

Toelichting

Start (15 min.)

Blik samen met de leerlingen terug op de vorige les. Wat hebben ze geleerd? Ze hebben geleerd wat duurzaam eten inhoudt. Met de kennis die ze hebben opgedaan, hebben ze een duurzame maaltijd bedacht waarbij rekening wordt gehouden met duurzaamheid.

Vertel dat de leerlingen deze les een onderwerp (afval, energie of voeding) en duurzame oplossing kiezen waar ze actie voor willen voeren. Ze bedenken op welk niveau van duurzaamheid de actie gericht is en hoe de actie wordt vormgegeven. Dit presenteren ze aan de rest van de klas.

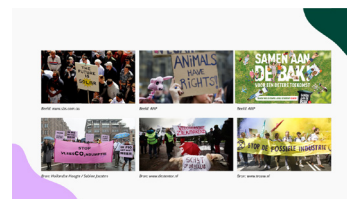
Bekijk samen de onderzoekscyclus. Vertel dat de leerlingen deze les in de fase presenteren en verdiepen en verbreden zitten.

Dia

Leerlingactiviteit 1 (10 min.): Actie voeren

- Vraag aan de leerlingen of zij wel eens hebben gehoord van Greta Thunberg? Weet iemand waardoor dit meisje zo bekend is geworden?
- Bekijk het filmpje. Zet het filmpje bij 20 seconden even stil. Kunnen de kinderen lezen waar Greta actie voor voert? Zorg dat naar voren komt dat zij actie voert vóór het klimaat.
- Laat de rest van het filmpje zien. Stel dan de volgende vragen:
 - Op welke manier voert Greta actie?
 - Wat doen Greta en haar familie zelf al voor het klimaat?
 - Hoe zou het kunnen komen dat haar actie zo bekend is geworden?
 - Wat vind je van de manier van actievoeren?
- Bekijk de foto's. Stel de volgende vragen:
 - Tussen de acties op de bovenste drie foto's en onderste drie foto's zit verschil. Ziet iemand wat het verschil is?
 - Op welke foto's wordt ergens actie **voor** gevoerd?
 - Op welke foto's wordt ergens actie **tegen** gevoerd?
 - Bij welke foto's past de actie van Greta?
 - Wat vind je beter? Ergens actie **voor** voeren of **tegen**? En waarom?

Toelichting

Dia

5. Zorg dat hier duidelijk wordt dat bij ergens actie **voor** voeren de nadruk komt te liggen op wat je **wel** wilt. Bij actie **tegen** iets voeren ligt de nadruk op wat je **niet** wilt.
6. Vertel de leerlingen dat zij zelf een actie gaan bedenken **voor** iets wat ze graag zouden willen.

Kern (65 min.)

Leerlingactiviteit 2 (45 min.): De actie opzetten

1. Laat de leerlingen in hun onderzoeksgroep zitten en het blad in ACTIE erbij pakken. Zorg dat ieder groepje ook een device ter beschikking heeft. Wijs de leerlingen op eventueel aanwezige boeken.
2. Vertel dat de leerlingen nu in 5 minuten een keuze gaan maken voor een onderwerp (afval, energie of voeding) en een duurzame oplossing kiezen waar ze actie voor willen voeren. Hierbij maken ze gebruik van de ideeën op hun blad IN ACTIE.

Herinner de leerlingen aan het eerdere voorbeeld:

Ik voer actie voor: eraan denken om de lichten uit te doen in de school als ze niet nodig zijn. Ik doe dit door de volgende actie uit te voeren: er komt in iedere ruimte een poster op de deur te hangen. Deze is bedoeld om mensen te herinneren de lichten uit te doen.

Een actie hoeft dus niet heel groot of wereldwijd te zijn!

3. Laat de onderzoeksgroepen delen welke keuze ze hebben gemaakt en hun keuze uitleggen.
 - Waarom kiezen ze voor deze duurzame oplossing?
 - Waarom vinden ze het belangrijk dat deze oplossing onder de aandacht komt?
4. Deel aan iedere groep een grote poster uit. Geef aan van welke materialen de leerlingen nog meer gebruik kunnen maken. Ze mogen het device ook gebruiken voor ideeën.
5. Vertel dat de leerlingen ongeveer 30-40 minuten krijgen om te bedenken hoe zij actie willen voeren en dit inzichtelijk te maken op de poster die ze hebben gekregen. Het is leuk wanneer de actie ook echt uit te voeren zou zijn. Vertel dat het volgende in ieder geval zichtbaar moet zijn:
 - Een naam voor de actie (mogen de leerlingen zelf bedenken).
 - Waar ze actie voor willen voeren.
 - Op welk niveau van duurzaamheid de actie zich richt (reduce, reuse en recycle).
 - Hoe ze actie willen gaan voeren.

Toelichting

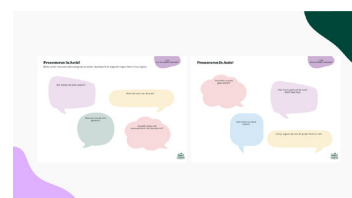
Dia

6. Loop rond en begeleid de leerlingen waar nodig. Wanneer groepjes moeilijk tot een actie kunnen komen, gebruik dan de leerkrachtinformatie uit bijlage 1 om leerlingen op weg te helpen. Hier staan tips voor acties.
7. Laat de posters op een plek zetten waar ze goed zichtbaar zijn voor de hele klas. Nummer de posters.

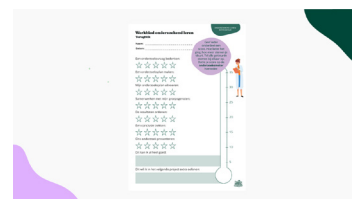
Leerlingactiviteit 3 (20 min.): Presenteren

1. Deel aan iedere onderzoeksgroep werkblad 5 uit. Ze gaan de andere posters bekijken.
2. Neem het werkblad door.
3. Vertel dat ieder groepje zo de poster van één ander groepje gaan bekijken. Ze beantwoorden hierbij de vragen op het werkblad. Ze krijgen vijf minuten om het blad in te vullen.
4. Zorg dat de ingevulde werkbladen terechtkomen bij de groepjes waarvoor het werkblad is ingevuld.
5. Geef de volgende opdracht:
 - Kies de top die jullie het meest aanspreekt;
 - Kies de tip die jullie het best vonden;
 Geef de onderzoeksgroepen kort de tijd om de voor hun ingevulde werkbladen door te nemen en de leukste top en beste tip te kiezen.
6. Laat de onderzoeksgroepen delen welke top en tip ze hebben gekozen en ook uitleggen waarom.
7. Stel de volgende vraag: "Hoe kun je ervoor zorgen dat de actie aandacht krijgt van heel veel mensen?"
8. Laat leerlingen hier kort over overleggen in hun groepje. Bespreek de ideeën.

Afsluiting (10 min)

1. Deel aan iedere leerling het werkblad onderzoekend leren terugblik uit.
2. Neem het blad samen door. De leerlingen krijgen vijf minuten om dit blad voor zichzelf in te vullen. Hebben ze de onderzoeksmeter bij een eerdere module al ingevuld? Dan kunnen ze het resultaat vergelijken.
3. Wie wil iets delen over de onderzoeksmeter? Wat ging heel goed? Wat kan beter de volgende keer?

Vertel dat dit de laatste les van de module was. Wat is er veel geleerd over duurzaamheid! Wat willen leerlingen zelf anders gaan doen om de klimaatverandering te verminderen?

Bespreek wie de posters mee naar huis neemt (bijv. door loting). Of stel de posters tentoon op een plek waar andere leerlingen en eventueel ook ouders komen.

